

РОЗРОБКА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

УДК 631.15/16 (477.73)

Старостенко І. А.
студентка 4 курсу факультету Економіки і права
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Анотація. У даній статті розглядається таке поняття, як "стратегія розвитку" з урахуванням особливостей аграрної галузі. Запропоновано концепцію стратегії розвитку сільськогосподарських підприємств, в основі якої лежить з'єднання головних чинників виробництва: землі, праці, капіталу.

Аннотация. В данной статье рассматривается такое понятие, как "стратегия развития" с учетом особенностей аграрной отрасли. Предложена концепция стратегии развития сельскохозяйственных предприятий, в основе которой лежит соединение главных факторов производства: земли, труда, капитала.

Annotation. In this article, such a concept as "development strategy" is considered, taking into account the characteristics of the agrarian sector. The concept of the development strategy of agricultural enterprises, based on the combination of the main factors of production: land, labor, capital is proposed.

Ключові слова: сільськогосподарське підприємство, стратегія розвитку, аграрна галузь.

Ключевые слова: сельскохозяйственное предприятие, стратегия развития, аграрная отрасль.

Key words: agricultural enterprise, development strategy, agrarian sector.

Сьогоднішній темп змін у зовнішньому середовищі, збільшення обсягу знань та інформаційних потоків настільки великі, що розробка і реалізація стратегії розвитку підприємства є єдиним підходом прогнозування майбутніх проблем підприємства і його можливостей.

При розробці стратегії потрібно домогтися найбільшої визначеності, завдяки чому, підприємство зможе вчасно передбачити зміни у зовнішньому середовищі і ментально на них реагувати.

Проблемам формування стратегії розвитку підприємств присвячено багато праць таких вітчизняних та зарубіжних учених, як Ф. Котлера [1], І. Ансоффа [2], І. Єршової, І. Пічуріна, М. Портера, Р. Румельта та інші.

Метою статті є дослідження концепцій стратегії розвитку підприємства з урахуванням особливостей аграрної галузі.

Необхідно відзначити, що на сьогоднішній день в науці немає єдиного визначення поняття «стратегія підприємства», існує безліч визначень:

- постановка цілей і вироблення відповідних заходів по їх досягненню [1];
- програма (стратегічний план) дій, що визначає пріоритети проблем і ресурси для досягнення основної мети [2];
- система організаційно-економічних заходів щодо досягнення довгострокових цілей підприємства [3];
- генеральний напрямок діяльності підприємства, що забезпечує узгодження цілей, можливостей підприємства і інтересів працівників [4];
- дослідження майбутнього, аналіз можливих сценаріїв розвитку підприємства [5];
- система способів управління діяльністю підприємства [6].

Спираючись на наведені вище визначення, сформуємо поняття «стратегія підприємства» наступним чином: стратегія підприємства - це система управлінських впливів на економічні та організаційні відносини трудових колективів підприємства, спрямованих на досягнення цілей підприємства і забезпечення ефективного функціонування та розвитку підприємства в короткостроковій і довгостроковій перспективі.

Не існує єдиної еталонної стратегії для підприємств усіх галузей. Будь-яке підприємство хоч навіть однієї галузі унікально, відповідно і визначення його стратегії також своєрідно, тому що залежить від безлічі факторів як внутрішнього середовища, так і зовнішньої, наприклад, частка підприємства на ринку, рівень конкуренції на ринку, особливості продукції, що випускається або послуг, потенціал підприємства і т.д.

Сільське господарство, як і інші галузі народного господарства, входить в ринок і приймає всі елементи ринкового господарства. При розробці стратегій необхідно враховувати специфіку даного сільськогосподарського підприємства. Всі стратегії повинні знаходитися в

порівнянню інформаційному полі для забезпечення безперервності і інформаційного зв'язку в єдину систему стратегічного планування.

Стратегії розвитку в агробізнесі – це взаємодія зовнішніх, внутрішніх елементів в умовах нестабільності середовища на довгострокову перспективу з метою реалізації поставлених завдань. Успіх підприємницької діяльності в агробізнесі в значній мірі визначається його стратегією. Наявність єдиного концептуального підходу в агробізнесі, як складної економічної системи, важливо в прийнятті необхідного рішення. Реалізація стратегічних цілей повинна забезпечити виживання підприємства протягом тривалого періоду часу, результативність і ефективність діяльності.

Слід враховувати, що стратегія в сільському господарстві важко піддається коригуванню в силу наявності особливостей, властивих цій галузі: залежність від природно-кліматичних умов, сезонний характер виробництва, тривалість виробничого циклу, висока ступінь ризику. При широкому наборі понять "стратегія розвитку", різноманітні трактувань і різному розуміння даної категорії цей термін недостатньо повно застосовується до АПК.

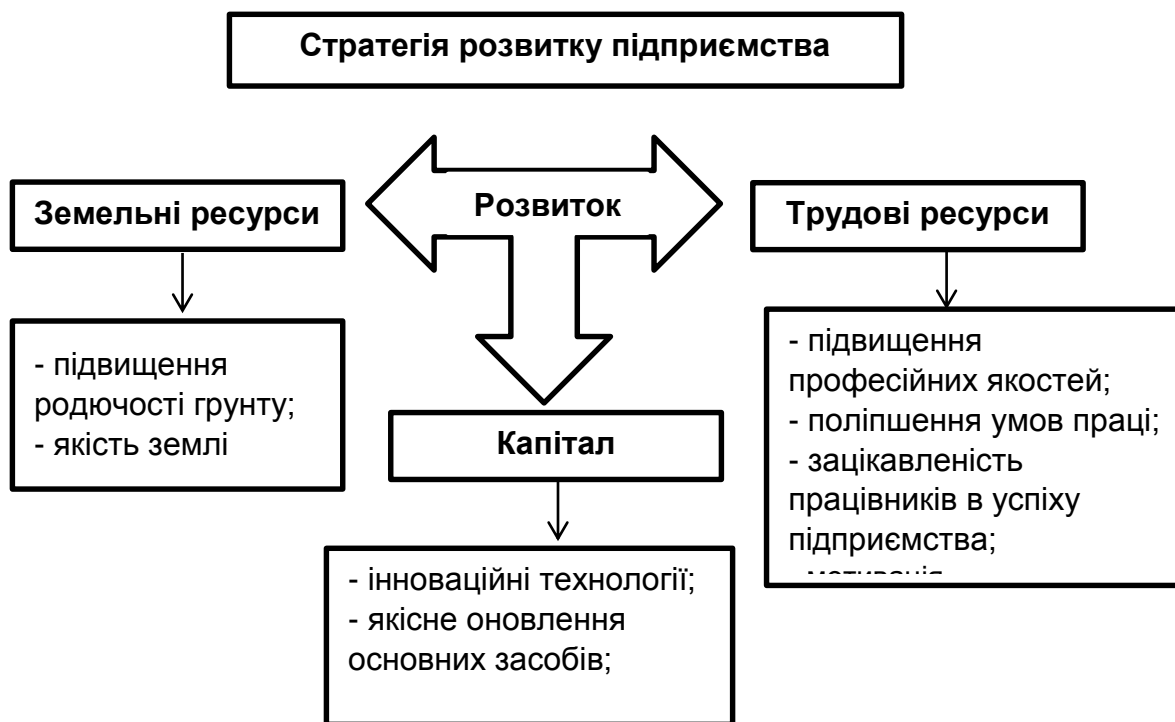

Рис. 1. Стратегія розвитку підприємства

У сільському господарстві ключовою особливістю розвитку стратегії є з'єднання головних чинників виробництва: землі, праці і капіталу. Ефективне використання даних факторів сприяє якісній зміні підприємства. Наш концептуальний погляд (авторська концепція) полягає в тому, що стратегія розвитку сільськогосподарського підприємства передбачає розвиток усіх факторів виробництва (див. рис.1).

Таким чином, формування стратегії розвитку має бути пріоритетним напрямком діяльності сільськогосподарського підприємства, яке прагне до забезпечення своєї інвестиційної привабливості та ефективного функціонування. Формування стратегії розвитку підприємства дозволяє визначити напрям розвитку підприємства, що спрямований на закріплення його позиції на ринку, задоволення споживачів та на досягнення поставлених цілей [7].

Отже, правильно обрана стратегія, яка розроблена у відповідності до загальноприйнятих рекомендацій, є результатом і в той же час ефективним механізмом стратегічного управління, оскільки вона мобілізує використання науково-технічного, виробничо-технологічного, фінансово-економічного, соціального і організаційного потенціалу підприємства.

Перспективи подальших досліджень із зазначеної теми повинні охоплювати аналіз принципів та формування стратегії розвитку підприємства з урахуванням специфіки аграрної галузі.

Література

1. Котлер Ф. Маркетинг, менеджмент: пер. з англ./ Ф. Котлер — СПб.: Пітер-ком, 2000. — 752 с.
2. Ансофф І. Стратегічне управління: пер. з англ. / І. Ансофф. — М.: Економіка 1989. — 519 с.
3. Аакер Д. А. Бізнес — стратегія. Від вивчення ринкового середовища до вироблення безпрограшних рішень. Пер. з англ. / Д. А. Аакер — М. : ЕКСМО, 2007. — 464 с.
4. Виханский О. С. Стратегічне управління: підручник [для студ. вищ. уч. зав.]. / О. С. Виханский — М. : Гардарика, 2002. — 296 с.
5. Карлофф Б. Ділова стратегія: концепція, зміст, символи / Б. Карлофф — М. : Економіка, 1991. — 239 с.

6. Траут Дж. Про стратегію. Ринок помилок не прощає. Пер. з англ. / Дж. Траут. — СПб. : Пітер, 2007. — 176 с.

7. Кукушкін О. М. Сутність поняття «Стратегія розвитку підприємства» / О.М. Кукушкін // Науковий вісник Українського державного лісотехнічного університету, 2005, вип. 15.2

Науковий керівник, ст. викл.

Котельникова Ю. М.